

התכלת פרק רביעי מנחות

מד.

עין משפט
ור מצודה

פג א מ"י פ"ג מהל' ז"י
הלכה 3 סמג עשין כו:
פד ב מ"י פ"ג מהל' ז"י
הלכה 7 סמג עשין כו
טוש"ע א"ח סימן יד סעיף
:2

פַּחַג מִי פִּי מַהֲלִי תַפִּילִין
הֲלִי יִסְמַג עֶשֶׂן כֹּג
טוֹשׁ עִיִּד סִי רַפּוֹ סַעִיף
: 33

פז ד מיי פ"ד מהל' תפילין
הלכה ד סמג עשין כב
טוש"ע א"ח ס"ו סעיף א:
פז ה מיי שם הלכה כו:
פח ו מיי פט"ו מהל' תפילה
הלכה יב טוש"ע א"ח
סימן קכח סעיף ב:
פחז ז מיי פ"ד מהל' תפילין
הלכה כו סמג עשין כב
טוש"ע א"ח סימן לו סעיף א:

שיטה מקובצת

[illegible]

זיל שפי. אצל אביר לא מצריתין דליו מנזי דהוי לא שטיו לא
במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ וגמלא יוטר שמצרך
אעזד ואשא שאין ^(א) זי מנזין כממו: **רבי** מדרשו שם דר
^(ב) זי חייא. אינו רבי חייא שר נתן שהיה חשוב מרבי כדאמרין
(ב"ב קנא). ילדות היתה כי והעמי
פני בנמן הבבלי לא היה מביא ראיא
מרבי חייא וצומטפאה גרמנין לבית
מדרשו של רבי מאיר:

מַלְּרִית שְׁמוּרָה ^{יז} בַּי' ^ח וַיֹּם. אֵין
לִקְדֵק מַחֲלָן דְּמַסָּס
שְׁלָה ל' יוֹם כְּמוֹ הַלּוּאָה בִּפְסִק דְּמַסָּס
(דף ג:) חֲדָא דְלִימְלָא שְׁלָה טְטִילִית
דְּקֹאָא ^א וְעוֹד ^ב הֵבֵא לָהּ מִיפְטוֹר אֲלֵא
דַּעַד ל' יוֹם סְבִיר חִנְשִׁי דְשְׁאוּלָה הִיא
דְּאֵין דִּרְךָ שְׁלָה יוֹמֵר דְּמַחֲלוּרִיתָא
פְּטוּרָה לְעוֹלָם כְּדוּרִיתָא (חולין דף
קנב.) רַעֲשִׁית ^א נָא אֲחָר ^ב וְלֵא
אַחֲרִיס הִכִּי נִמִּי כְּסוּתָךְ וְלֵא שֶׁל

אחרים אע"ג דבמחזה חייב השבוע
דמסיק בית (סס:) דבינת לא אחא
למפוקי הית מחסרין אללא דכדכד
דלמר דרך ביאתך (נעיל דרנא)
ופ"ק דיומא (דף יא:) נמי איכא הכי
והי"ט דלא מסתבר קרא למעוטי מיה
ל ח"ל כיון פטור דלאו ביה דירה
ידיה הוא (א) דלממירין פ"ק דבבא
בבבא (דף טז:) גבי נשמה שס ל' יום
הכי הוא כלנשי העיר והא דמייתי
הביא ב"ז סיוע לרז יהודה לא טעליה
שאלה דמסתבר ליה לדמות טעליה
מדבבין למחזה דלוריימא וז"ע אי
מיינן למימר דלענין לפטור עד ל'
יום הוא דמייתי ומינן ל"ל מחזות נמי
מדבבין דמרי צימך כתיבי והא
דבבי בסוף השואל (ב"מ קא:) מחזה
על מי ופריך לא אמר רב משמיא
חובת הדר היא לא לחיוב שוכר
מיימי לא אלא ה"ק פשוט השמטרי
אינו חייב כיון שאינו דר שם וכן פ"ק
דמסכת ע"ז (דף כה.) וסס) דפריך
בית נמי מפקע ליה ממחזה ומשני
חובת הדר היא פ"י שאם יראה לא
ידור בו אלא יסתמם בו לתנן וקא
ולא מיחייב והא דלממירין ריש ר"א
דמילה (שנא קאנא:) לא לכל אמר ר"א
מסכריי משה דזוחין עליה ונשה
דמדה ר"א אלא ציין קטילא ועשה
מחזה לפתחו חייב הואיל ובידו
הפקידין ה"מ למימר הואיל ובידו
שלא להנחיה אלא טעמא השם הוא
לביע' ולמ"ז חובת מלך בלא גבישה
חייב: **כל** בהן שאינו עושה אדובין
ובי. דוקא כשאומר לו עלה
דחילא (א) בכוותה (ש"ז עז.) צריך
שיאמר להם חזן הנקט שני ידיים
קודם וכתבונם בבלי נמי ממרגמינן
(א) [אומר להם] כד מיתרנו להון ואע"ג
שמעינן מיהו ומי"מ אומר ר"ת ששפי'
נחא (א) ועוד פ"י שש"א אין לו להקרות
ב"היה היא בידו ומנא כספרי אמר להם
מלמד

מלמד

זל טפי ת"ר חלוון זהו גופו דומה לים ובריתו
 "דומה לרג ועולה אחד לשבעים שנה וברדמו
 צובקין חבלת לפיכך דמיו יקרים תניא א"ר נתן
 אין לך כל מצוה קלה שכתובה בתורה שאין
 מתן שכרה בעה"ז¹⁶ ולעה"ב¹⁷ איני יודע כמה
 צא ולמד ממצות ציצית מעשה באדם אחד
 שהיה זהיר במצות ציצית שמע שש זונה
 בכרכי הים שנוטלת ד' מאות זהובים בשכרה
 שיגר לה ארבע מאות זהובים וקבע לה זמן
 כשהגיע זמנו בא וישב על הפתח נכנסה
 שפחתה ואמרה לה אותו אדם ששיגר לך ד'
 מאות זהובים בא וישב על הפתח אמרה היא
 יכנס נכנס הציעה לו ז' מטות שש של כסף
 ואח של זה וזה וכן כל אחת ואחת סולם של
 כסף ועליונה של זה עלתה וישבה על גבי
 עליונה כשהיא ערומה ואף הוא עלה לישב
 ערום כנגדה באו ד' ציציתיו ומפחו לו על פניו
 נשמט וישב לו ע"ג קרקע ואף היא נשמטה
 וישבה ע"ג קרקע אמרה לו נפה של רומי שאני
 מניחתך עד שתאמר לי מה מום ראית בי אמר
 לה העבודה שלא ראית אשה יפה כמותך
 אלא מצוה אחת ציונו ה' אלהינו וציצית שמה
 וכתוב בה יאני ה' אלהיכם שתי פעמים אני הוא
 שעתיד ליפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר
 עכשיו נדמו עלי כד' עדים אמרה לו איני מניחך
 עד שתאמר לי מה שמך ומה שם עירך ומה
 שם רכך ומה שם מדרשך שאתה למד בו תורה
 כתב ונתן בידה עמדה וחילקה כל נכסיה שליש
 למלכות ושלש לעניים ושלש נטלה בידה
 חוץ מאותן מצעות ובאת לבית מדרשו של ר'
 חייא אמרה לו רבי צ"ה עלי ועשונני גיורת
 אמר לה בתי שמא ענינך נתת באחד מן
 התלמידים הוציאה כתב מידה ונתנה לו אמר
 לה לכי זכי במקחך אותן מצעות שהציעה לו
 באיסור הציעה לו בהיתר זה מתן שכרו
 בעה"ז ולעה"ב איני יודע כמה אמר רב
 שלשים יום פטורה מן הציצית מיכן ואילך
 בפונדקין בא"י והשוכר בית בח"ל כל שלשים
 יולך חייב אבל השוכר בית בא"י עושה מזוזה
 פלה של יד אינה מעכבת¹⁸ אמר ר' חסדא
 אין מן מעכבת אמרו לו אמרת אמר להו
 רי מצות חד מצוה נמי לא ליעביד ומעיקרא
 אמר רב ששטת הכל שאינו מניח תפילין עובר
 ציצית בבגדו עובר בחמשה עשה¹⁹ יוכל
 בג' עשה כל שאין לו מזוזה בפתחו עובר בשני
 ר"ל כל יחמניח תפילין מאריך ימים שנאמר
 ה'

יין (סומה לח.) שנים נקרה

וַיִּקַּח מִלִּשְׁנָה דָּלָה קֶאֱמֵר שְׂנֵי כְהֹנִים
וְאֶת שְׁמֵיהֶם רִצָּה וְאֶפְרַיִם נֶחֱשׁ כְּרוּךְ עַל
יָדָיו לְמַחֵר עֵייל בִּיה אַחֲרֵינָא מִשּׁוּם דְּמִשְׁכַּח
[ב]: אֵלָּא שִׁישׁ לוֹ וְאֶעֱפֹשׂ שְׂאֵץ מִנִּיחָה אִינֵה
לִית לִיה לֹא מִעַנְכָּב פִּשְׁעֵה וְלֹא זִבְזִן אֵלָּא חֶדֶד
בֵּין עֵינָיו. הָא שִׁית וְקִשְׁרָתָם אוֹתָם לֹאוֹת עַל
לְדוֹכִין בָּי כֹה תִבְרְכוּ אֲמֹר לָהֶם: וְשִׁמוּ אוֹר

וישיל עמי. וְאִם הָיוּ מוֹלֵלִים הַעֲבֹד יוֹתֵר וְיִשְׁלַח הוֹסֵפִים וְיִצְרֹךְ שָׁלָה עֲשָׂאֵי עֲבֹד כְּדִי לְהַצְנִיחַ לְקוּלָּתוֹ: * **ועולה.** מִן הָאֵרֶץ: מִזֶּה הָאֵרֶץ: שָׁנָה דְּמִי יִקְרֶי: **זִינִים.** מִזֶּה רֹמִי: נִשְׁבָּעָה בְּחַי הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא שָׂרָה שֶׁל רֹמִי: לֵאמֹר עַ"ז (א) בַּפְּסוֹק אַחֲרָיון כִּדְּפֶרָה (מִדְבָּר נֶזֶר) כְּחֵצִי ב' פַּעֲמִים אֲמַי ה' אֱלֹהִים אֲחֵד בְּרָשָׁו אֲחֵד וְאֲחֵד בַּפְּסוֹק: **שְׁלֵשׁ מַלְכוּת.** שִׁינִימָה לְהַתְּגַבֵּיר: (ח) **אֶתָּן מַצּוֹת.** לֹא מִכְרָה הַעֲבִיָּאָן (א) וְהוּא הֵיחָ מִתָּן שְׂכָרוֹ וְסִפְרָה: **הַמְּלֹאָה כֶּסֶב שִׂמָּה.** וְסִפְרָה הִיא לֹא כֹל הַמְּלֹאָה שְׁלֹשׁ מִימֵה הִיא מִתְּגַבֵּירָתָא לְפִי שִׁשְׁמַעָה נֶס גְּדוֹל שֶׁל חֲמוּר מִצּוֹת שֶׁטְפוּ לוֹ ד' זִינִים עַל פְּסוּי: **פִּזְנִיק.** שְׁלֵשׁ צִוִּי עוֹבְרִים וְעֹשִׂים: **וְהַסֹּכֵר צִיט כ'.** פְּטוּר שֶׁמֶל לְחֲזוֹר צִו: **מֵסוּס יִשׁוּב א"י.** לְדַלְתָּא שֶׁשְׁקָעָה שׁוֹב אִינוֹ נוֹטֵלָה מִשֶּׁסְּאִי יוֹאֵל מִמֶּנָּה כְּדֹלָמֵר בִּפְיִי הַשְׂוֹאֵל בְּבִי"מ (ד קב) הַלֵּךְ בְּקוּשִׁי יֹאֵל מִמֶּנָּה מִפִּי טוֹרֵם מִזֶּה אֲחֵר וְהִיא יוֹאֵל מִמֶּנָּה יִכְרִינָה אֲחֵר מִסִּפְרָה כְּכַשְׂמִלְאֵנָה מִזִּמְנֵת בְּמִזְחָה וּנְמַלְתָּא מִיּוֹשֶׁבֶת: **אֵלָּא שֵׁשׁ לוֹ שְׁהִיָּן.** וְהֵם אִינוֹ מֵיחָ אֵלָּא אֲחֵר אֲחֵר מִזֶּה וְשִׁמָּה אִינוֹ מֵיחָ אֵלָּא אֲחֵר מִזֶּה: **וְהַמְּלֹאָה קָיִים:** דְּהִיא מִלֵּוָּה נְחִי' אֵלָּא לְיַעֲבִיד. בְּתַמִּי: **וּמַעֲיָרָא.** דְּאֲמֵר מִנְעֻבָּת: **מֵאִי כֶּסֶב שֶׁמֶל יִשְׁעָ.** וְהִיא אֲמֵר' דְּלִינָה מִנְעֻבָּת יִשְׁעָ עַל יִקְנָה הָאֲחֵרֶת: **כְּשִׁמְעָה עֵשָׂה.** ד' מִשְׁפּוּטִים יֵשׁ בָּהֶן וְאֵלֶּךְ דְּהֵא קִימִי תִּתְרִי עֵשָׂה וְקִשְׁרָתָא לְאוֹת וְהִיוּ לְטוֹטִפִּי (דְּנִרִים א) לֵאמֹר (א) בִּזְבֹּיֵה כִי יִצְאָן (שְׁמוֹת יג) כְּחֵצִי (א) וְהִיא (ד) כִי יִצְאָן (שְׁמוֹת יג) וְשִׁמָּתָא הַחוּקָה וְגו' וְצִוְּקָא דְּפֶרָשָׁה כְּחֵצִי וְהִיא לְאוֹת וְגו' וְהִיא ג' וְצִק"ש (דְּנִרִים ו) וְקִשְׁרָתָא שְׁמוֹת (ש א) תִּרִי הִיא ו' וְשִׁמָּתָא וְהִיא דְּבִרִי אֵלֶּה דְּרַשְׁנִין בְּפִי' קוּמָן (רַבָּה) (לְעֵיל דָּף ל:): דְּבַתְּפִילִין קִמְשִׁיעִי שְׁתַּחֲסֵי שִׂמָּה כִּגְדֵּל הַבֵּי הִיא ח': (א) זִינִים ב'. וְעֵשׂוֹ וְנִמְנוֹ וְהִיא וְרִאשִׁית גְּדִילִים תַּעֲשֶׂה לָּהּ (ב:):

וַיַּהֲרֹגָהּ ^במִלִּית שְׂאוּלָה ^ג בַּבַּיִם
וַיִּחַיֶּיבָהּ תַּנְיָא נְמוּ הֵכִי יַהֲרֹגָהּ
וַיִּזְכֹּר פְּמוֹד מִן הַמְּזוּזָה מִכֵּן וְאֵל
לְאַחֵר מִשּׁוּם יִישׁוּב דָּא"י: ת
לֹא שֵׁנו אֵלָא יִישׁוּב לֹא אֲבָל
לֹא יֵאלֵא מֵאֵן דְּלִית לִיהּ ת
מֵאֵי סֵבֶר גְּזִירָה שְׂמָא יִפְשַׁע
בְּשִׁמְוֵהּ וְנִשְׁה וְכֹל שְׂאֵי לֹא

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם:
במדבר טו מא

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה גפה וכו' ע"ן
הקדש ולא כ"מ מ"ה שתי
פסעמים בפסוק וכו' אני ה'
אלהים: (ב) ד"ה נשמונה
וכו' לשון אחר בפ' קדש
בתיב והיה כי יביאך וגו'
ללמוד וגו' וכן ברוהיה כי
יביאך וגו' בסוף הפרשה
תביע ויהי ללמוד וגו'
ולטוטפות וגו' הרי ג'
ובק"ש וקשרתם כלל:

גליון הש"ס

במב' צוה עלי ויעשו
בזרות. עין ינמות דף כד
ע"ב תוספות ד"ה לא בימי:
דש"י ד"ה ועולה מן
הארץ. עין רש"י במגילה
דף ו ע"א ד"ה על ידי חלון
ובסנהדרין דף קא ע"א
בבב"ש ד"ה חלון ועין שם
דף עה ע"א ושם דף עג ע"ב
תוספות ד"ה מפרק:

מוסף רש"י

חלוצין. תולעת שיצא מן
הים אחד לשבעים שנה,
ויובעין בדמו תכלת ולכתחלה
אזני נראה בכל הים אלא
חלוצין אחד (מנהדרין צא).
ויובעין בדמו תכלת ונמכר
בשמים יקרים (מגילה ו.י)
מחלוצין מן הים הוא עולה
לשבעים שנה. (חורין
ט. טז).

רבינו גרשום

זול טפי. כלומר אע"ג דהיינו
אשה לך והוסיף לברך פעם
שניה ומה בכך: גופו דומה
לים. מראה גופו: ובריותו.
צורתו: שליש למלכות. כדי
שיניחנה להתגייר: כל
שששים יום פטורה מן

[illegible]